

המצילה של דרי הרחוב "ברחובות כיבו מזמן את הניאון"

מאת: עמרי גלפרין
צילומים באדיבות: מור שעל / עמותת 'עולם ומלואו'

מור שעל, בחורה אידאליסטית ואמנית, הציבה בשנים האחרונות את דרי הרחוב במרכז חייה ובמרכז עדשת המצלמה שלה. מטרתה לעשות הכול כדי להוציא את דרי הרחוב ממעגל החיים הקשה שבו הם שרויים. היא נמצאת איתם ימים שלמים, מבוקר עד ליל, מתעדת את סיפוריהם, ומחברת אותם לרשיוות לקבלת עזרה. ואכן, היא כבר הצילה כמה מהם, וסללה את דרכם לחיים נורמטיביים. על סיפור חיים לא שגרתי שמכיל בתוכו אתגרים מורכבים - בריאיון לחודש זה.

מעבר לזה שבחורה נחמדה כמוך באה אליהם ומסייעת במה שניתן, איך מתבצעת השרידות הכלכלית שלהם בדברים הבסיסיים, כמו השגת מזון או רכישת סמים או אלכוהול?

אני אחשוף בפניך משהו שמעצבן רבים: אדם כזה מצליח להשיג 1,500 שקלים ביום בקיבוץ נדבות. הכול הולך על הסם, כי אוכל הוא כנראה ייקח מהזבל, או שייתנו לו. לא מעניין אותו להתקלח, אלא רק להשיג את הסם כדי להתמסטל. לא מעטים מהם מקבלים ביטוח לאומי שיכול להגיע לכדי 3,500 שקלים בחודש במזומן, דרך בנק הדואר, וכל הסכום הזה הולך על סמים. תחשוב כמה כסף מכניסים דרי הרחוב למשפחות פשע במדינת ישראל. ולחשוב כמה זה טוב למדינה אם אדם כזה יחזור להיות נורמטיבי...

אני מבין שאת פעילה בתל אביב. מה הסיבה שהחבר'ה האלה מגיעים מכל קצות הארץ ומתרכזים בייחוד בתל אביב?

התשובה היא סמים וכסף. תל אביב היא מאוד תיירותית. בשדרות רוטשילד אפשר בדקות להרוויח המון כסף. באזור התחנה המרכזית ובאזור מגורי האריתריאים מוכרים סמים בקלות, אפילו ליד השוטרים. תחשוב שדר רחוב יושב, לידו סוחר סמים ולידו שוטר, שלושתם מדברים בזמן שדר הרחוב משתמש בסמים. המכירות שם הן מטורפות, מתחת לאף ובלי כל בעיה.

יש לך הערכה כמה דרי רחוב יש?

רק באזור התחנה המרכזית יש בסביבות 2,000 דרי רחוב. אני מכירה כמה מאות מהם באופן אישי.

כמה מהם גברים וכמה נשים?

נשים הן בערך עשרה אחוזים והיתר הם גברים. הפתרונות שיש עבור

נטשו לאחר שאמרו לי, לדוגמה: "מה את מעלה את זה? אני אוכל בדיוק!". ואז התחילה הקורונה, ושהיתי לבדי בדירה הקטנה שלי באלנבי ושיעמם לי. וכשכולם היו בסגרים הם היו היחידים ברחוב - אז ישבת בחדר והתחלתי לדבר איתם מהחלון.

זה קצת משונה לנהוג כך, ובמיוחד בתקופה המבהילה הזאת של תחילת הקורונה.

תחשוב שהעיר ריקה מאדם ויש רק הומלסים בחוץ. ביום אחד סגרו להם את הברז, לא היה להם מה לאכול או מה לשתות ולא היה להם כסף לרכוש סמים. המלחחות בים היו סגורות, הכול היה סגור. רובם לא ידעו בכלל מהי קורונה.

יש משהו משותף לכלל דרי הרחוב?

כן, הם אנשים שחיים ברחוב ללא בית לחזור אליו, ורובם מכורים לסמים.

יש איזו חזרתיות בסיפור החיים שלהם?

בהחלט, לכולם יש נפש שלא יכלה לשאת את הכאב, היא נשברה, והם מצאו את עצמם ברחוב. וכשנשברת לך הנפש יש שתי אפשרויות: או שאתה מתמכר לסמים כי הנפש לא יכולה להתמודד עם הקושי, וזה יכול להיות הרואין, נייס גיא או אלכוהול, ואז עם הזמן אתה מאבד את כל מה שיש לך: חברים, משפחה וכסף, או שאתה בועט את כולם ממך, מגיע לרחוב ולא יכול לשאת את המציאות הזאת - וגם במקרה הזה אתה מגיע לסמים.

פעם קראתי שחלק מדרי הרחוב עושים את זה מרצונם החופשי, הם פשוט רוצים להיות דרי רחוב.

אני שומעת את זה הרבה, ויש גם מעט דרי רחוב שאומרים את זה, אבל זה לא באמת נכון. אנחנו אנשים סתגלנים ובשביל להתרגל למציאות הקשה אנחנו משכנעים את עצמנו שזה סיפור חייהם, אבל מבחינתי זה לא נכון. אף אחד לא רוצה לחטוף מכות, כי זה מה שקורה ברחובות, הרי אין לאן לברוח. אתה נשדד, קר לך או חם לך בצורה קיצונית, ואין לך את השנייה הזאת שאתה ברגיעה כמו בבית. אתה בחוץ, אתה מלוכלך, תמיד מול העיניים של כולם, פצוע - הם תמיד יהיו פצועים - ועם מחלות. זה המצב הכי קשה נפשית ופיזית שבן אדם יכול להימצא בו.

כמה אחוזים מהם מכורים לסמים או לאלכוהול?

99.9 אחוז. זה נדיר למצוא מישהו שחי ברחוב ולא מכור למשהו. זה ממש נדיר מאוד.

העיסוק שלך הרי שונה ומושך עניין. מה השאלה הכי נפוצה שאנשים שואלים אותך?

"איך את לא מפחדת?" ואני לא יודעת לענות על זה, כי אני פשוט לא מפחדת. עד שלא יושבים עם אחד מהם, לא יודעים מה זה לפתוח שיחה עם בן אדם כזה; קורה שם משהו. אתה נהיה חזרה ילד בתמימות שלך, ברצון לדבר, בכנות, בהערכה. כשאני קונה למישהו מהם בקבוק מים, הוא מעריך את זה באופן קיצוני. הוא מסתכל עליי כאילו אני אלוהים, ולו רק בגלל שהתייחסתי אליו.

① מטיאס, דר רחוב, מצולם בתוך בניין נטוש המיועד להריסה. מטיאס הפך את הבניין לבית שלו, ושם התגורר יחד עם דר רחוב אחר, כשכלל אחד מהם הייתה קומה שלמה. בחורף, כדי להתחמם, הם הדליקו מדורות בתוך הבניין.

תעודת זהות

שם: מור שעל
גיל: 36
מגורים: תל אביב
מצב משפחתי: רווקה
מקצוע: צלמת מקצועית ומנכ"לית עמותת 'עולם ומלואו'
משימת חיים: חיטול תופעת דרי הרחוב בישראל
אתר אינטרנט: www.olaminu.co.il

צילום: מרינה מושקוביץ

לימודי הצילום אתגרו אותי עם וידיאו. מאז החיים שלי הפכו לדוקומנטריים.

אז במקורות שלך את בכלל מגיעה מעולם האמנות?

כן. עשיתי ניסיונות לפרוץ כאמנית. חשבתי להיות דיילת באל על כדי להסתובב בכל מיני גלריות ומוזיאונים בעולם ולמשוך תשומת לב לאמנות שלי. היה לי גם רעיון להדפיס את האמנות שלי על בגדים. קראתי לפרויקט "יותר טובה מהקיר". עשיתי עוד פרויקטים אמנותיים ברשתות, הבנתי מהי ויראליות. אני נגד אמנות גבוהה אלא כזו שרצה ברשתות, בלי אוצר שאומר לי מה לעשות בשביל להיות מוצגת במוזיאון, אלא בפשטות, ללא גורם מתווך, באופן ישיר דרך הרשתות. הייתי חתרנית ומאוד פרובוקטיבית; היום כבר לא. אבל האמנות שלי עדיין פרובוקטיבית, כי להציג את דרי הרחוב באינסטגרם זה שילוב בין אמת קשה לשקר גלוי.

אז מתי דרי הרחוב נכנסים לתוך המסע הייחודי שלך?

כשגדלתי בחיפה לא ראיתי בכלל הומלסים, ופתאום הגעתי לתל אביב וראיתי רק אותם, כל תשומת הלב שלי הופנתה אליהם. עניין אותי להבין איך זה יכול להיות שהתופעה הזאת בכלל קיימת, ומצאתי את עצמי מרותקת, אבל לא ידעתי מה אני הולכת לעשות עם זה. לכן רק צילמתי את זה והעליתי לרשתות החברתיות. עניין אותי לחבר בין רשת חברתית שעוסקת בשקרים לבין המציאות היומיומית של ההומלסים. בהתחלה הייתי מעלה אותם כתמונות סטילס לסטורי, ועוקבים רבים

מור, קצת כהקדמה ולפני שצוללים אל הרחובות - את מקדישה את חייך לתופעה מאוד מורכבת של הצלת דרי רחוב. אני תוהה אם יש בהתמסרות הזאת שלך מקורות שנטועים בך עוד מתקופת הילדות?

מגיל צעיר מאוד קיבלתי מצלמה, וזה היה המגן שלי מפני העולם. הייתי ילדה שלא מצאה את עצמה, אז התחבאתי מאחורי המצלמה. זה התחיל בגיל 12. כל יום וכל היום רק צילמתי.

מה הסיבה לכך?

הייתי ילדה לא ברורה, הרגשתי תמיד עוף מוזר, והמצלמה נתנה לי תפקיד בעולם. אני הייתי הילדה הראשונה בבית הספר שהיה לה אתר עם תמונות. הייתי מצלמת את כל ילדי השכבה בבית הספר ומעלה את זה לאתר באופן מסודר.

האם בתקופת הנערות היו לך מפגשים התנדבותיים שהיוו כר למה שאת עושה היום?

בהתחלה לא עסקתי בהתנדבות; רציתי רק לצלם. בשלב מסוים, כשהתחלתי ללמוד צילום, סובבתי את המצלמה לכיווני, והתחלתי לשאול שאלות - בין היתר על המיניות שלי, ומה מקומי בתוך התא המשפחתי; יצאתי מהארון בזכות מצלמת הווידאו. המעורבות שלי עם דרי הרחוב הגיעה ממקום של עניין. לא הבנתי למה אנחנו כחברה מתעלמים מהם - ואז התחלתי לתעד אותם דרך המצלמה. בילדותי התמקדתי בצילומי סטילס, וכשהתחלתי את

צילום: רון פדידה

מעבר לזמן המושקע.
לקחתי הלוואה מאוד גדולה של 130,000 שקל.

זה סיכון מטורף. ממש...
מאז שהפריקט הזה התחיל מאוד התקרבותי לדת ולאמונה. הרבה פעמים, כשכבר רציתי לוותר - נאחזתי במשפט "השלך יהבך על השם והוא יכלכלך". גם ראיתי את הפוטנציאל של זה לעתיד, אז אמרתי שאקח הלוואה גדולה בתקווה שאצליח להחזיר אותה וגם להתפרנס ממה שאני אוהבת. אם לא אצליח, אארוז את הפקלאות שלי, אחזור לחצי שנה להורים ואערוך בדיקה מחדש לגבי המשך התוכניות שלי. הפריקט הזה הוא משהו שחיכיתי לו כל החיים. הרי ניסיתי להצליח כאמנית אבל בכל פעם נכשלתי, ופתאום זה הגיע. אני כל כך נהנית ממה שאני עושה, שאמרתי לעצמי שאני לא רוצה לתת לכסף להיות הסיבה שתקבע אם אמשך או לא.

מעניין שאת תמיד לוקחת את הפריקט הזה למקום האמנותי. הרי מרבית האנשים לוקחים את זה למקום החברתי דווקא.

אני בכלל לא תכננתי לעזור להם, הייתי פשוט סקרנית, ופתאום הם הפכו להיות חברים שלי. ראיתי שחשיפה מאוד עוזרת להם, ראיתי שהם רוצים לצאת מהרחוב, ואז הם הבינו שהם הופכים למעין

ואיך המדינה תעזור באופן איכותי יותר למיגור התופעה?
אתן לך דוגמה מה קורה עם דר רחוב עם רקע של חובות שרוצה להשתקם. זה יכול להיות אפילו חוב על כך שמישהו הזמין לו אמבולנס, וכעת החוב צובר ריביות. הוא מתחיל לעבוד ומקבל משכורת, אבל כל המשכורת הולכת לכיסוי החובות, והוא נשאר עם אפס כסף בלי אפשרות להשתקם, אלא אם הוא עובד באופן לא חוקי, בשחור. במקרים כאלה המדינה יכולה לעזור.

איפה עובר הקו בין האישי לבין הציבורי? את מצליחה לאסוף את עצמך לטובת חברים, משפחה ועיסוקים אחרים, או שהכול כבר התערבב לך לגמרי?

הכול מעורבב לחלוטין, כל הזמן. אבל עכשיו אני בשלב שכבר קצת אחרי הערוב הקיצוני. אני בעצמי הייתי כבר מכורה לעישון של ירוק. הגעתי למצב נפשי קשה עד כדי כך שההורים שלי רצו לאשפז אותי. כל כך הגזמתי, שאפילו העברתי דר רחוב שיגור איתי בדירת חדר, כי לא יכולתי לשאת את זה שהוא ברחוב ורציתי לעזור לו. היום אני כבר יותר שומרת על גבולות, אבל זה קשה מאוד כי אני עמוסה בעבודה ורוצה לעזור לאנשים בכל כך הרבה נושאים. זה קשה נניח בשעה שבע בערב להגיד למישהו: "די, סיימתי את היום".

ממה את מתקיימת? הרי זה דורש המון משאבים כלכליים

① זוהר, לשעבר דר רחוב. התמונה צולמה כמה חודשים לאחר שהחל תהליך של שיקום, בסיועה של מור. זוהר סיכם את התקופה הזאת במילים: "עברתי תקופה קשה בזמן הזה. זה היה שלב מעבר בין הרחוב לבית".
② תמונות מיום חתונתם של זוהר ושושנה. שושנה הייתה אחת העוקבות של מור באינסטגרם, שם ראתה את השינוי שזוהר עובר. היא שלחה לו הודעה, ומייד נוצר ביניהם קליק והם נהיו לזוג. בתוך חצי שנה זוהר הציע לה נישואים, וחתונתם הייתה מרגשת מאוד. מור הייתה המלווה בחתונה של זוהר, ואפילו הרכב שבו הגיעו לחתונתם שייך לעמותה.
③④ בצד ימין - וסילי כדר רחוב ביום הולדתו, כשהוא עם רגל שבורה. בצד שמאל - כמה חודשים אחרי, וסילי כבר מצטלם לבוק כדוגמן.

נשים הם כפולים מאשר לגברים. הן עוסקות בזנות, ויש הרבה יותר עמותות שעוזרות לנשים בזנות לעומת מיעוט העמותות שעוזרות לדרי רחוב גברים.

מה סדר היום שלך?
אני קמה בבוקר וקורסת תחת כמות העבודה שיש לי. בפועל, אני עושה הכול לבדי: אני בקשר עם דרי רחוב משוקמים, עם כאלה שברחוב, אני בקשר עם משפחות, פעילה בעמותה שהקמתי, מתראינת, עוסקת בניהול, מנסה לקבל ייעוץ, אחראית על רשתות חברתיות, משתדלת לענות לאנשים שמתעניינים בתחום, כמו סטודנטים למשל, ואני מעבירה הרצאות. חוץ מזה אני רוצה גם קצת זמן לעצמי.

ומהי מטרת-העל שלך?
למגר את התופעה הזאת מישראל, ואז ללמד מדינות אחרות. זה לא מצב שאמור להיות בעולם שלנו - שלבן אדם אין תנאים למחיה.

את חושבת שזה אפשרי כשאת לבדך מול 2,000 דרי רחוב, רק בתל אביב?

לא ניתן לבד, ובגלל זה הקמתי עמותה שבאמצעותה אגייס אנשים וארצה להגיע לפגישות עם חברי כנסת ולהציג להם את התופעה, להראות להם שיש אנשים שמתיים ברחובות, אוכלוסייה ששתקה, ולא עוד. אנחנו ניתן להם את הבמה הכי חזקה שיש; נהפוך אותם לווריאליים וניתן להם לדבר על המצוקות שלהם. יש כאן דברים שצריכים להשתנות!

להישאר אנונימית, הם לא רצו שאגיע ללוויה וגם לא לשבעה, אז רק עליתי לקבר במועד אחר. אבל אני חושבת על דרך להנציח אותו.

המשפחות של דרי הרחוב ודאי אומללות מאוד. זה נורא שהילד או הילדה שלך מגיעים למקומות הקשים האלה.

כל מה שקשור למשפחות זה סיפור עצוב בפני עצמו. אף אחד לא יודע מה המשפחה עוברת איתם עד שהם מגיעים לרחוב ובזמן שהם ברחוב. לרוב הם מגיעים ממשפחות טובות, וההגעה שלהם לרחוב מפרקת את

① יום הולדתו של גיאורגי זל, שהיה חבר קרוב של מור. הוא לא ציפה שמור תבוא עם בלונים ומתנה לחגוג איתו את יום הולדתו, והתרגש מאוד מהמחווה. את יום ההולדת הם חגגו על הספסל שבו נהג לשבת, באזור פארק המסילה שבתל אביב.

② שגיא כרמי, קליגרף שיתף פעולה עם מור בהנצחת זכרו של גיאורגי זל. בתמונה שגיא כותב את דברי הפרדה שמור פרסמה לזכרו ברשתות החברתיות.

③ גרפיטי שנעשה עם האמנים שגיא כרמי וטל שטח, לזכרו של גיאורגי. הגרפיטי נמצא בפארק המסילה, מול המקום שבו גיאורגי נהג לשבת. הוא מורכב מפורטרט של גיאורגי שמור צילמה, ומהמשפטים האחרונים שגיאורגי כתב למור טרם מותו (כך במקור): ילא טוב אדם להיות לבדו, בדידות, יסוקה, יאחות לפעמים אני חושב למה אני חי ובשביל מה להתעורר אל הבוקר.

ואילו תובנות יש להם?

אלה לא תובנות. אלה אנשים שאני מרגישה בנוח לדבר איתם ואני מרגישה בנוח לבכות איתם. אני מוצאת את עצמי יושבת איתם ואנחנו מגיעים לעומקי נפש שאני לא מגיעה עם אף אחד אחר. גיא איבד את אימא שלו, וכשהייתי בנתק עם המשפחה שלי שוחחנו על זה והוא הקשה עליי ואמר לי שהוא איבד את אימא שלו ושאני אצטער ביום שאאבד את אימא שלי. הוא יעץ לי שאנצל כל רגע איתה. ופשוט ישבנו בשעה שמונה בבוקר באיזה גן משחקים, הוא ואני, ושנינו בכינו. ואז חזרתי הביתה ושלחתי לאימא שלי הודעה שאני מצטערת.

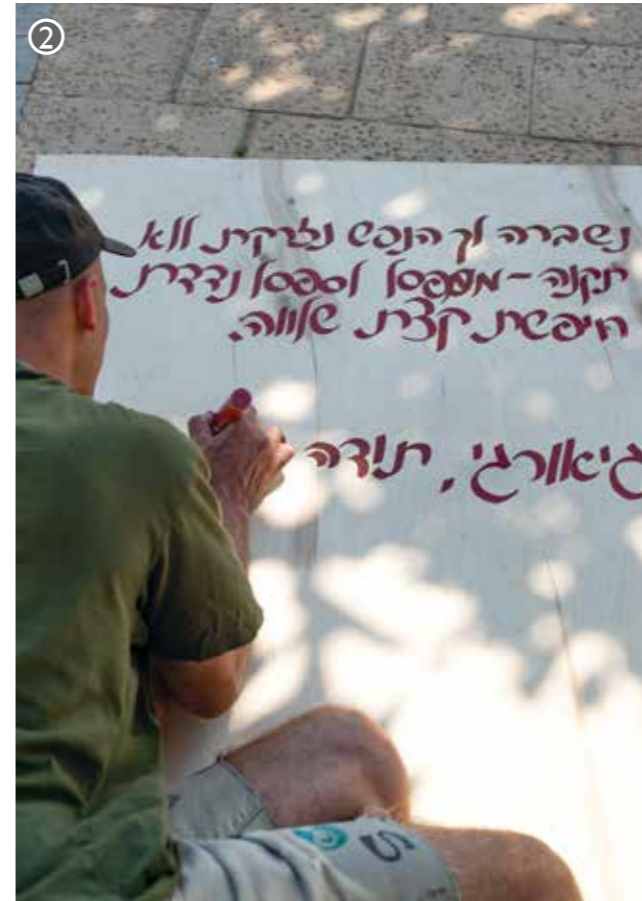
מקרה נוסף היה לי עם גיאורגי, דר רחוב שנפטר לפני כשנה. תמיד כשהייתי פוגשת אותו הוא היה שאל אותי מה שלום בני המשפחה שלי ומבקש שאדבר איתם.

ממה הם מתים בדרך כלל, ממנות יתר?

גיאורגי היה מכור לאלכוהול, וסוחר סמים ראה שהוא מקבל כסף מביטוח לאומי ומכר לו סם לא מזוהה. לפי השמועות הוא מת מהסם הזה. גיא היה אלכוהוליסט שמת מדלקת ריאות.

הלכת להלוויות?

בלוויה של גיאורגי היו מעט אנשים, בייחוד כאלה שהכירו אותו מהרשתות החברתיות, אבל אני הייתי אחראית על הכול – מזיהוי הגופה ועד לקבורה וכל מה שקשור בזה. לגיא יש משפחה שרצתה

נדבר קצת על פחדים. איך לך פחד להיות מותקפת פיזית או מינית או להידבק במחלות? את נמצאת עם אנשים שהם לא תמיד צפויים ויש להם לעיתים בעיות נפשיות ובריאותיות מורכבות.

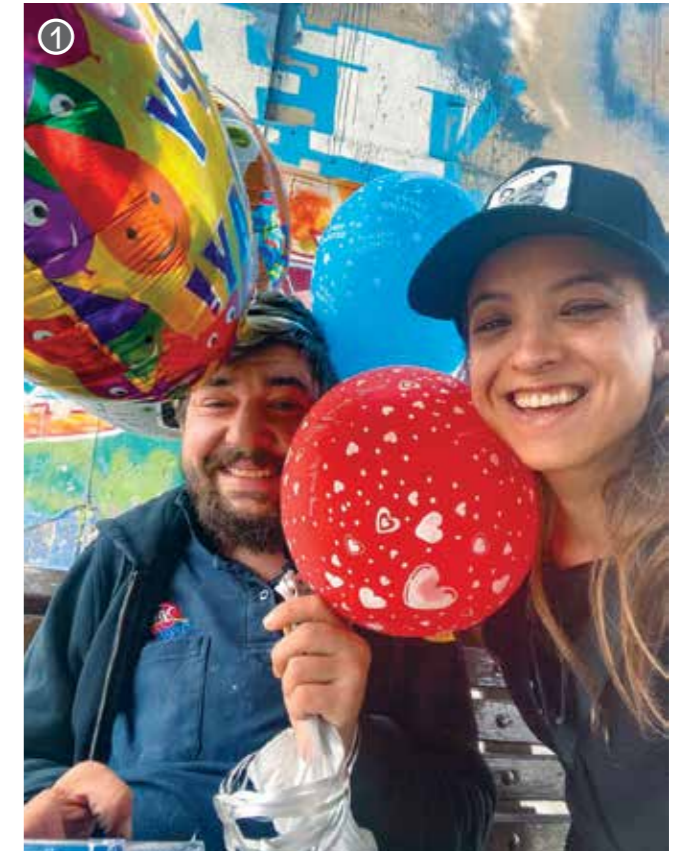
בקשר למחלות, זה מעניין, כי דווקא כשהייתה הקורונה לא פחדתי לרגע. חיבקתי ונישקתי אותם ולא היה לי שום דבר, לא נדבקתי בכלום. פשוט לא פחדתי. בקשר לתקיפות, היה דר רחוב שלא הבין אותי כמו שצריך ושלא יד, והייתי צריכה לתת לו מכה על היד ולהגיד לו שככה לא מתחילים עם בחורה. חוץ מזה הותקפתי אבל לא על ידי דר רחוב אלא על ידי אריתריאי שכנראה עוסק בסחר בסמים. הוא חשב שצילמתי אותו ותקף אותי. ברגע שהוא התחיל לתקוף קפצו עליו סמויים של המשטרה. דרי רחוב מעולם לא תקפו אותי, יש מין מחשבה של אנשים שהם בקריז ומסוכנים, אבל רובם לא מגיעים לזה בכלל. לרוב הם אומרים שהם מתחילים קריז ועדיף שלא אתקרב אליהם עכשיו.

אני מניח שלא כל הסיפורים מסתיימים כמו הסיפור של זוהר.

ברור, איבדתי שני חברים.

מדהים שאת מגדירה אותם "חברים".

חד-משמעית חברים! אלה אנשים שכשיש לי קושי אני הולכת לדבר איתם. הייתה תקופה שלא דיברתי עם המשפחה שלי והיו קשיים, אז הייתי משוחחת על זה עם גיא, דר רחוב שנפטר לפני פחות מחודש.

"סלבים", שאנשים מכירים אותם. זה מחיה להם את הנפש והם רוצים לצאת ממצבם.

מה חושבים בני המשפחה שלך על העיסוק שלך? אני מניח שזה די מורכב.

זו גאווה שמעורבת באכזבה. מצד אחד, הם רואים את ההצלחה שלי, הם שומעים את החברים ואת האנשים שמסביבי, ורואים בעצמם עד כמה העשייה שלי חיובית. מצד שני, הם היו רוצים שהבת שלהם בת ה-36 תהיה בזוגיות ואימא לילדים, והם לא רואים את זה קורה. הם מתביישים להגיד לי שהם מאוכזבים, קשה להם עם זה, כך שברור שהם היו רוצים בת נורמטיבית.

איך את מודדת הצלחה בפרויקט הזה?

יש ימים שהצלחה מתבטאת בלשבת עם דר רחוב כשהוא אוכל שני כריכים, ולהרגיש כמו אימא שרואה שהילד שלה יושב ואוכל כמו בן אדם. היום לדוגמה קיבלתי אימייל מאבא שהילד שלו בן עשר וליום ההולדת שלו אסף תרומות מהחברים. הם הגיעו ל-1,000 שקלים, ואת כל הכסף הם תרמו לעמותה – אז גם זו הצלחה. וגם כמובן, לראות דרי רחוב שיוצאים לגמרי מהרחוב. יש למשל את זוהר, שהיום הוא החבר הטוב ביותר שלי, שעד לפני שנתיים שכב בשק שינה מתחת לחלון שלי באלנבי, והיה מכור לנייסי גיא ולא ידע איך הוא יוצא מהרחוב. היום הוא נשוי ובדרך להיות אבא – אז כן, זו הצלחה!

מדהים, הצלת את חייו.

לא הצלתי אותו, אני צינור. הייתי שם ונתתי לו דחיפה.

לך את פאבל כדוגמה. פגשתי את פאבל לפני שלוש שנים, בזמן הקורונה, בסגר הראשון, באפריל. ישבתי איתו שעה והוא אמר לי שהוא מכור להרואין, וזה כל מה שהוא רוצה לעשות בחייו, ושאני לא אצליח לשכנע אותו אחרת. אחרי המפגש איתו הייתי בהלם ולא האמנתי שככה טוב לו. ואז העליתי את הסרטון שלו לרשתות. חברים שלו מהעבר לקחו רכב, חיפשו אחריו בתל אביב והתחננו בפניו שיבוא איתם. הוא הסכים וגר אצל חבר שלו במשך חמישה חודשים. לאחר ארבעה חודשים הוא הסכים להיכנס לגמילה, והוא עבר אותה בהצלחה. בגמילה הוא התקרב לדת. היום הוא נשוי ונקי מהרואין כבר שלוש שנים, והוא אחד ממייסדי העמותה. אז כן, כולם רוצים חיים נורמטיביים.

אז מטרת העמותה להציל את הנדכאים בחברה?

העמותה נקראת "עולם ומלואו", והמטרה שלה היא לא להתעסק רק בדרי הרחוב. בעתיד אני ארצה להגיע לעוד פרויקטים. יש הרבה אוכלוסיות מושקקות בארץ שצריכות לקבל את הבמה הזו, לדוגמה: נשים במחלקות סגורות - מישהו יודע מה קורה איתן? בכלל, כל מה שקשור בנפש האדם מאוד מושקק. פשוט אצל דרי הרחוב זה בעוצמות גבוהות מאוד.

איפה תהיי בעוד עשר שנים?

קודם כול אהיה אימא! אם לא אהיה בזוגיות אז יהיו לי שני ילדים, ואם אהיה בזוגיות - אני מקווה שיהיו לנו חמישה-שישה ילדים. אני מאמינה שעם עמותה חזקה שנטועה בכנסת, נשנה את החוקים לטובת דרי הרחוב בארץ.

ורק מאז שהתחלתי לצלם אותם אנשים התחילו לשים לב לכך, זה האבסורד... כדרך אגב, לחלקם יש טלפונים סלולאריים, הם אוהבים את ההתעסקות בזה. יש כאלה שנכנסים לראות את הסרטונים שהם מופיעים בהם וקוראים את התגובות של הצופים.

האם בינם לבין עצמם הם חברים או שכל אחד עם האינטרסים שלו, להשיג את הסמים שלו או את הכריך שלו?

זו לא חברות באמת, כי כשאחד מהם נרדם אז האחר יגנוב ממנו.

מה קורה איתם בימי חורף קיצוני או בקיץ החם?

הם עדיין ברחוב, מסתובבים בגשם ושמים על עצמם את כל השכבות שהם רק יכולים, וברגע שהם משיגים את הסם שלהם אז פשוט טוב להם.

המדינה יכולה להשתפר בטיפול בהם?

המדינה עובדת בצורה שגויה. מסתכלים עליהם כעל קבוצה ולא כאינדיבידואלים. אם יסתכלו עליהם כאינדיבידואלים, יצליחו להגיע לכל אחד ואל הבעיה האישית שלו. להגיע ממצב קיצון של דיור ברחוב וסמים, ללא הכנה, היישר למכון גמילה, בכ-98 אחוז מהמקרים זה נגמר בכישלון. אבל כדאי לדעת, שכשדר רחוב מתחיל תהליך אמיתי של שיקום אז גם החברים שלו ברחוב רוצים. זה מה שקרה לי בעבודה כשתשעה דרי רחוב התחילו תהליך שיקום, כי אחד ראה את האחר. כל התשעה מכירים זה את זה, ואז החלה מעין תחרות שיקום ביניהם.

אם כך, יש להם עניין בשיקום.

דע לך שכולם רוצים להשתקם, גם אלה שאומרים שהם לא רוצים. אתן

הם ניגשים לסייע או פונים לרשויות. כל שיחת טלפון לעיריות ולרשויות נרשמת, ומישהו צריך לפעול בעניין, זה גורר יותר תקציבים לטובת הנושא. כשנושא כזה נהייה ויראלי ויש יותר תגובות ולייקים, עושים על זה גם יותר עבודות אקדמיות באוניברסיטאות. יש כאלה שיגידו למה את עושה את זה ומתפרסמת על חשבונם? אז אני אגיד שהפרסום הזה לא מביא לי קמפיינים ולא מכניס לי כסף. הפרסום טוב והוויראליות טובה, כי אני צריכה כמה שיותר להישמר בתודעה לטובתם.

ומה עם זה שאת מפרסמת כאן דברים אישיים על אנשים שנמצאים בנקודת שפל בחיים שלהם?

הם בנקודה קשה מאוד בחיים שלהם, אבל איפה הם נמצאים? באזורים הכי מתוירים בארץ. בפרצוף של כולנו. הם לא מתחבאים, הם לא מתביישים, הם הולכים פצועים, צועקים. אני שואלת אותם אם הם מתביישים במצב שלהם, והם אומרים באופן חד-משמעי שלא. פעם דר רחוב ששמו ראובן אמר לי שאם זה לא מצולם זה לא קיים, זה העידן שאנחנו נמצאים בו. שים לב שהמצב הזה קיים שנים רבות,

- ① ידיו של זוהר, הנפוחות והמוכמתמות בנייט גאי, בזמן שהתגורר ברחוב.
- ② מור וראובן, דר רחוב, בתחילתו של יום כיף. ראובן אחרי מקלחת, לובש בגדים חדשים שרכשו יחד בקניון. בתמונה שניהם יושבים בבית קפה, לפני שהלכו לסיור במוזיאון תל אביב, לראות תערוכה של ג'ף קונץ. בעברו היה ראובן צלם ואמן, והיה חשוב לו להגיע לתערוכה הזאת.
- ③ בוריס, דר רחוב בתהליך שיקום. הפרסום הפך אותו לילברטי, ובעקבות זאת הוא רכש הרבה חברים, נמצאה לו עבודה, והוא עבר לגור עם חבר בדירה והתנקה מנייט גאי.

המשפחה ברמה כזו שהמשפחה צריכה לבחור: או שהם מתים בעצמם כתא משפחתי, או שהם משחררים את הילד. לרוב הם מגיעים אחרי שנים למצב שבו עליהם פשוט לשחרר את הילד שלהם, אין להם ברירה.

יש מבין דרי הרחוב הלומי קרב?

לא פגשתי עדיין, אבל יכול להיות שיש והם לא מדברים על זה.

אחד הדברים שמזוהים איתך הוא הוויראליות של הסיפורים. אני חושב שזה גם העניין המרכזי בעשייה שלך - לחשוף את הנושא. שתי שאלות בעניין הזה: עד כמה זה מסייע לך במטרה של הסייע לדרי הרחוב? והשאלה השנייה היא אם אין כאן הצצת יתר או חשיפה מאוד אינטימית של דברים שלא ראוי לחשוף ולסדר לכולם ברשתות החברתיות?

ברגע שהדבר הזה נהייה ויראלי מתרחשים כמה דברים, והראשון בהם הוא שהרשויות מקבלות על הראש. מישהו שם בקודקוד למעלה מתחיל להרגיש לא בנוח, ואני יודעת את זה כי דברים מתחילים להשתנות. נפתחים מקלטים, נפתחים גגונים, יש יותר כתבות בנושא וכדומה. כשיש ויראליות התקשורת מתעניינת, כי היא רואה שהקהל צורך את זה, והיא נכנסת בעצמה לעניין. יש יותר כתבות, יותר עניין ויותר דיווח על דרי רחוב שנפטרים. בעבר לא דיווחו על זה בכלל. דבר נוסף, ברגע שיש ויראליות אנשים פוקחים את העיניים ומדברים על זה ביניהם, ואז